

Minä vaikuttajana

Johdanto

Vaikuttamisen keinoja on monenlaisia ja niitä voi toteuttaa joko yksin tai yhdessä joukon kanssa. Mihin asioihin yksittäinen ihminen voi vaikuttaa ja miten voi saada oman äänensä kuuluviin? Millaisia erilaisia vaikuttamisen tapoja on olemassa? Seuraavassa osiossa pääset tutustumaan, miten sinä itse voit vaikuttaa asioihin ja millaisia keinoja vaikuttamiseen on.

Meidän kestävä elämämme –kokonaisuudessa on **Vaikutetaan yhteiskunnallisesti kestävä tulevaisuuden puolesta** –osio, jossa keskitytään enemmän laajempaan vaikuttamiseen, kuten mielenosoitukseen, yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen, poliittiseen vaikuttamiseen ja lukiolaisten kansainväliseen vaikuttamiseen.

Vaikuttaminen

Nuoret juttelevat ryhmäkeskustelussa. Luka jakaa keskusteluun uutisen, jonka mukaan ilmastonmuutosta ei olisikaan olemassa. Uutinen on oudosta ja epäilyttävästä lähteestä. Maryam jakaa sen jälkeen hyvän ilmastomeemin ja sanoo, että uutinen ei ole totta eikä usko siihen. Hän osoittaa, että uutisen lähde on feikkisivusto. Eemil sanoo, että on huolestunut ilmastonmuutoksesta, mutta ei tiedä, miten voisi itse vaikuttaa asiaan. Alva kertoo, että on menossa ensi viikonloppuna ilmastomielenosoitukseen, jonne voi tulla mukaan. Muut innostuvat ajatuksesta ja päättävät tehdä mielenosoitukseen yhdessä plakaatin. Eemil miettii, mitä muuta hän voisi vielä tehdä. Maryam ehdottaa, voisiko Emil kirjoittaa vaikka mielipidekirjoituksen, kun hän on hyvä kirjoittamaan. Samalla mielenosoitus voisi saada vielä enemmän näkyvyyttä. Emilin mielestä se on hyvä idea ja hän alkaa suunnitella mielipidekirjoitusta.

Kysymykset:

- Mitä ajatuksia sinulle tuli tarinasta?
- Vaikutatko itse jollain tavoin sinulle tärkeisiin asioihin? Millä tavoin?
- Onko vaikuttamisesta sinun mielestäsi jotain hyötyä?

Partiolaisten viesti luonnon ja rauhan puolesta herätteli maailman ilmastopäättäjiä

Välillä saattaa tulla olo, ettei vaikuttaminen kannata, koska ei siitä ole hyötyä. Vaikuttaminen kuitenkin kannattaa aina, kuten alla olevat partiolaiset saivat huomata.

“Tamperelaiset 11-vuotiaat partiopojat kirjoittivat päättäjille kirjeen, jossa he kertovat olevansa huolissaan maailman ja ympäristön tilasta. Pojat sanelivat sisällön ja toivoivat, että päättäjät ottaisivat heidän toiveensa huomioon päätöksenteossa.

Kalevan karhut -partiolippukuntaan kuuluvan seikkailujoukkueen johtaja Satu-Maria Turunen kirjoitti kirjeen puhtaaksi ja lähetti eteenpäin.

Ja päättäjille kirje eteni, vaikka kokouksessa joku pojista epäilikin, lukisiko sitä kukaan. Kirje sai tuulta alleen, kun sen sai tutkija Tero Mustonen, joka on yksi kansainvälisen ilmastopaneelin IPCC:n uuden raportin pääkirjoittajista. Kirje eteni maailman ilmastopaneelin päättäjille, jotka liikuttuivat poikien huolesta ja kertoivat saavansa siitä voimaa toimia. Pesukarhut-joukkueen ääntä oli kuultu. Kirje oli muistutus päättäjille siitä, kenelle he tekevät tulevaisuutta.”

Lähde:

[Helsingin Sanomat, ”Tuntuu, että tulimme huomatuiksi” – Partio-poikien viesti luonnon ja rauhan puolesta herätteli maailman ilmasto-päättäjät](#)

Käsitteet

Seuraavaksi käydään lävitse muutamia tärkeitä vaikuttamiseen liittyviä käsitteitä. Tutustu käsitteisiin vaikuttaminen, aktiivinen kansalaisuus ja argumentaatio.

Vaikuttaminen

Mitä vaikuttaminen on?

Vaikuttamisen tarkoitus on

- muutos
- epäkohtien korjaaminen
- asioiden ja olosuhteiden parantaminen.

Vaikuttamisessa asioita muutetaan haluttuun suuntaan. Vaikuttaminen joskus onnistuu, mutta voi myös epäonnistua, jolloin siitä tulee enemmän oppimiskokemus. Vaikuttaminen kannattaa aina aloittaa jostain pienestä ja edetä siitä kohti suurempia yrityksiä. Meillä on vastuu siitä, mitä teemme tai jätämme tekemättä. Vaikuttamisen päämääränä on, että jokin asia muuttuu tai säilyy ennallaan.

Vaikuttamiseen tarvitaan yleensä tavoite, jota kohti pyritään. Henkilöllä/ryhmällä tulee olla näkemys siitä mitä, miten ja miksi asioita halutaan muuttaa.

Välillä uutisia ja nettikeskusteluita lukiessa voi tulla olo, että yhden ihmisen mielipiteellä ei ole merkitystä. Mielipiteitä on monenlaisia, ja kaikki tulee yrittää ottaa huomioon, jos ne pystytään perustelemaan hyvin. Oma näkemys ei ehkä aina voita, vaan voit joutua joustamaan, mutta keskustelemalla voi löytää ratkaisun, johon kaikki ovat tyytyväisiä.

Joskus vaikutustyötä tehdessä, voi tulla olo, että kaikki ovat sinua vastaan. Silloin kannattaa miettiä, mihin kaikkeen voisit itse vaikuttaa. Voit vaikuttaa siihen, millainen asenteesi on eri tilanteita kohtaan ja miten toimit niissä. Jos et itse halua vaikuttaa asioihin, sinun täytyy tyytyä siihen, mitä muut päättävät. Siksi on hyvä oppia

osallistumaan ja vaikuttamaan asioihin.

Kun haluat vaikuttaa, pohdi seuraavia asioita:

- Mikä on vaikuttamisen päätavoite ja voidaanko se pilkkoa osatavoitteiksi?
- Mitkä ovat tahoja, joihin vaikuttamalla tavoitteet toteutuisivat?
- Millä toimenpiteillä/keinoilla pyrit tavoitteisiin?
- Mitä pyrit saamaan aikaan yksittäisillä toimenpiteillä?
- Mitä vaikutuksia odostat toiminnalta?
- Kuinka paljon olet valmis tekemään töitä?
- Haluatko toimia yksin vai ryhmässä?
- Milloin kannattaa toimia?

Lähteet:

[Maaseudun sivistysliitto, vaikuttaminen](#)

[OPH.fi, vaikuttaminen](#)

[Osallistu.fi, Mitä vaikuttaminen on?](#)

Aktiivinen kansalaisuus

Aktiivinen kansalaisuus on laaja-alainen käsite, jolla voidaan viitata monenlaisiin ilmiöihin. Aktiivinen kansalaisuus on vaikuttamista ja toimimista yhteiseksi hyväksi sekä vastuun ottamista yhteisistä asioista ja osallistumista niiden hoitamiseen.

Aktiivinen kansalaisuus voi olla pieniä tekoja tai esimerkiksi jonkun todella ison kampanjatilaisuuden järjestämiseen. Kestävän tulevaisuuden osalta se voi tarkoittaa ympäristöasioiden ajamista vaikuttamalla maailman asioihin.

Aktiivisena kansalaisena voi toimia joko yksin tai ryhmässä. Yksinkin toimimalla voi vaikuttaa yhteisiin asioihin. Esimerkiksi aktiivisen kuluttajan tekemät valinnat voidaan tulkita aktiiviseksi kansalaisuudeksi. Useimmiten silti aktiivinen kansalaisuus ymmärretään ennen kaikkea osallistumiseksi yhteisön toimintaan, kuten yhdistysten toimintaan tai politiikkaan. Aktiiviseen kansalaisuuteen kuuluu lähtökohtaisesti tietty oma-aloitteisuus ja vapaaehtoisuus.

Aktiivisen kansalaisuuden vaatimukset

Aktiivisen kansalaisuuden lähtökohtana ovat perustiedot seuraavista asioista:

1. perustuslaissa määritellyt kansalaisen perusoikeudet ja kansalaisvelvollisuudet
2. asiat, joista kansalaisella on oikeus saada tietoa
3. kansalaisen mahdollisuudet esittää mielipiteensä julkisista asioista
4. kansalaisen mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa.

Kansalaiset tuntevat nämä mahdollisuudet huonosti, mikä vähentää ihmisten aktiivisuutta. Lisäksi tarvitaan tietoa mediasta ja yhteiskunnan päätöksentekokeleimistä:

- kunnallishallinnon elimet
- eduskunta ja hallitus
- Euroopan komissio ja parlamentti
- puolueet
- Ammattiyhdistykset.

Kaikki nämä on tunnettava pääpiirteissään, jotta ihminen voi olla todellisesti aktiivinen kansalainen.

Lähteet:

[Kansalaisyhteiskunta, Mitä tarkoitetaan aktiivisella kansalaisuudella?](#)

[Kansalaisyhteiskunta, Aktiivisen kansalaisuuden vaatimukset](#)

Argumentaatio

Argumentaatiolla yritetään saada kuulija jonkin asian puolelle tai sitä vastaan. Argumentoitaessa pyritään aina esittämään väitteitä, joilla kuulija yritetään saada argumentoijan puolelle. Pelkkä väite ei riitä vakuuttamaan kuulijaa, vaan aina tarvitaan perusteluja. Perustelu tuo väitteelle pohjaa ja sen avulla pyritään todistamaan väite todeksi. Perustelutapoja voi olla erilaisia, esimerkiksi voidaan vedota tunteisiin, arvoihin tai tutkittuun tietoon. Argumentaatiota vahvistetaan vasta-argumenteilla, joilla pyritään kumoamaan jonkun toisen väite, jotta oma väite vahvistuu.

Argumentaatiossa voi myös tehdä virheitä, joita kannattaa välttää:

- **Yleistys:** väitetään kaikkien olevan samaa mieltä väitetyn lauseen kanssa.
- **Yksittäistapaus:** jos väite ei liity sinuun, ei se tarkoita, että se ei liittyisi muihin.
- **Harhautus:** suunnataan huomio johonkin toiseen asiaan.
- **Ihmistä vastaan hyökkääminen:** hyökätään väitteen tekijää vastaan, eikä väitettä vastaan.
- **Väärä vastakkainasettelu:** annetaan kaksi vaihtoehtoa, jotka eivät liity toisiinsa, ja näiden väliltä on tehtävä valinta.

Lähteet:

Särmä, Suomen kieli ja kirjallisuus. 2021. Helsinki: Otava. s. 39 ja 43.

Kuinka saada oma ääni kuuluviin?

Vaikuttamiseen on monenlaisia käytännön keinoja. Seuraavaksi annamme muutamia vaikuttamisen keinoja, joilla lukiolaiset saavat äänensä kuuluviin.

Mielipidekirjoitus

Mielipidekirjoitukset ovat hyvä tapa luoda keskustelunaloituksia mediaan ja pitää ympäristö- ja ilmastoaiheita ihmisten mielissä.

Mielipidekirjoituksella pyritään ottamaan kantaa ja vaikuttamaan johonkin ajankohtaiseen uutiseen, tapahtumaan tai toisen henkilön tekstiin.

Mielipidekirjoitusten avulla voidaan käsitellä erilaisia aiheita ja näkökulmia, joista ei yleensä lehdessä kirjoitettaisi. Vaikka nykypäivänä sosiaalisen median kautta on helpompaa saada äänensä kuuluviin, pidetään perinteisiä lehdessä julkaistavia mielipidekirjoituksia edelleen tärkeinä.

Mielipidekirjoituksia koskevat myös journalistinen vastuu ja ohjeet, joiden takia kirjoituksessa esitettyjen väitteiden tulee pitää paikkaansa. Jos virheitä mielipidekirjoitukseen eksyy, pitää ne myöhemmin oikaista.

Mielipidekirjoitusten kirjoittaminen kannattaa aina, koska aiheen ollessa riittävän kiinnostava voi mielipidekirjoitusten pohjalta syntyä toimituksessa uusia uutisia.

Lähteet:

[Ilmastotoiminta, Näin kirjoitat mielipidekirjoituksen](#)

[Juttutyypit.fi, mielipidekirjoitus](#)

[Helsingin Sanomat, mielipidekirjoituksen lähettäminen](#)

Yleisiä ohjeita mielipidekirjoitukseen

- **Listaa aiheita**, jotka ovat sinua itseäsi mietityttäneet, kiihdyttäneet tai huolestuttaneet, ja valitse niistä itsellesi aihe. Todennäköisesti, jos asia on sinua mietityttänyt, saattaa se mietityttää muitakin. Aitoa tunnetta teksteihin saat kirjoittamalla sinua itseäsi koskettavaa asiaa.
- **Otsikoi napakasti**, jotta otsikossa näkyy sinun mielipiteesi.
- **Pyri vaikuttamaan**. Vaikka mielipidekirjoituksessa tulee olla faktat tiedossa, parhaimman vaikutuksen saat vetoamalla tunteisiin. Tunne voi olla ärsytys, suru, epäoikeudenmukaisuus tai joku, joka aiheuttaa reaktiota.
- **Lyhennä**. Kirjoituksesta ei kannata tehdä liian pitkää. Esimerkiksi Helsingin Sanomat julkaisee maksimissaan 2 900 merkin mittaisia tekstejä. Lyhyimpiä ovat 700 merkin (välilyönteineen) mittaiset jutut. Kirjoituksessa tulee olla yksi selkeä väite ja siinä tulee pysyä.

Lähteet:

[Ilmastotoiminta, Näin kirjoitat mielipidekirjoituksen](#)

Juttutyypit.fi, mielipidekirjoitus

[Helsingin Sanomat](#), mielipidekirjoituksen lähettäminen

Sosiaalinen media ja vaikuttaminen

Sosiaalisella mediallyä tarkoitetaan kaikkia niitä palveluita, joissa käyttäjät itse julkaisevat, jakavat, tykkäävät ja kommentoivat sisältöä. Sosiaalinen media on hyvä vaikuttamisen väline ja onkin nykyään yksi merkittävä vaikuttamisen tapa.

Sosiaalisessa mediassa jokaisen on mahdollista viestiä itselleen tärkeistä asioista, tunteista ja kokemuksista. Sosiaalisessa mediassa voi jakaa uutisia ja omia ajatuksia sekä yrittää herätellä ihmisiä ilmastoasioihin, vastuullisuuteen ja ekologiseen elämään. Sosiaalinen media voi olla myös apu ilmastoahdistukseen ja tarjota muille vertaistukea. Sosiaalisesta mediasta otetaan usein uutisjuttuja. Vaikuttamisen kannalta välillä kannattaa saada median huomio, koska se saattaa saada myös päättäjiä toimiin.

Sosiaalisen median vaikuttamisen kannalta kannattaa miettiä, mistä tekemisestä tykkää eniten ja mikä aihealue tuntuu itselle omimmalta. Sosiaalisessa mediassa voi vaikuttaa kirjoittamalla, valokuvaamalla, piirtämällä tai esimerkiksi taiteella. Sosiaalisen median kautta voi luoda myös kontakteja ja löytää järjestöjä, joiden toimintaan voisi osallistua.

Sosiaalinen media on onnistunut muuttamaan journalistista kerrontaa, minkä takia on vaikeaa pitää mielipidevaikuttamista ja sosiaalista mediaa erillään. Sosiaalisessa mediassa korkealle tasolle nousee vuorovaikutteisuus, jolloin yleisö pääsee sosiaalisessa mediassa kommentoimaan journalismia, ehdottamaan juttuaiheita sekä parhaimmillaan myös osallistumaan juttujen tekoon. Tämän takia vaikuttaminen sosiaalisessa mediassa on tehty helpoksi. Sosiaalisessa mediassa kuva ja ääni ovat melkein kaikissa julkaisuissa mukana. Pitkä teksti voi sosiaalisessa mediassa toimia paremmin lyhyinä tarinoina tai videoina.

Sosiaalista mediaa käyttävän tulee kuitenkin muistaa, että joillekin vaikuttaminen on ammatti. Viestinnän ja vaikuttavuuden tehostamiseen ja suunnitteluun käytetään paljon henkilöitä ja aikaa. Viestintää ja vaikuttamista voidaan tehdä monenlaisista tarkoituspöristä, minkä takia kannattaa oppia tunnistamaan, milloin henkilöön pyritään vaikuttamaan poliittisesti ja kaupallisesti.

Jokaiselle löytyy varmasti oma tapa vaikuttaa ja mahdollisuuksia on rajattomasti. Kannattaa aloittaa jollakin pienellä ja siitä edetä isompiin asioihin. Kannattaa hakea vertaistukea ja jutella muille, jotka haluavat vaikuttaa samoihin asioihin. Sosiaalisessa mediassa jutut leviävät nopeasti, joten kannattaa kiinnittää huomiota siihen, että viestiminen tapahtuu asiallisesti ja vastuullisesti.

”Älä uuvuta itseäsi, sillä uupuneesta ilmastotoimijasta ei ole hyötyä kenellekään, vähiten ilmastolle.”

Lähteet:

[Ilmastotoiminta.fi](https://ilmastotoiminta.fi), [Ami Värtö tekee ilmastotoimintaa somessa](#)

[Juttutyypit.fi](https://juttutyypit.fi), [Journalismi sosiaalisessa mediassa](#)

[Juttutyypit.fi](https://juttutyypit.fi), [Visuaalisuus journalismissa](#)

[Ilmastotoiminta, 10 tapaa tehdä ilmastotoimintaa somessa](#)

[Toivoa ja toimintaa, Kouluruokailu osana vastuullista syömistä](#)

[Toivoa ja toimintaa, Netissä voi vaikuttaa monella tavalla](#)

10 tapaa tehdä ilmastotoimintaa sosiaalisessa mediassa

Miten ilmastotoimintaa voi tehdä sosiaalisessa mediassa? Verkko- ja sosiaalisen median kautta vaikuttaminen on osa kansalaistoimintaa. Tässä 10 vinkkiä sosiaalisessa mediassa toimimiseen.

1. Allekirjoita ja jaa kansalaisaloitteita ja vetoamuksia. Kirjoita saatteeksi jotain henkilökohtaista, joka vetoaa sinun ystäviisi ja perheenjäseniisi.
2. Tykkää, jaa ja kommentoi muiden jakamia vetoamuksia ja muita päivityksiä, joissa puhutaan ekokriisistä. Sosiaalisen median algoritmit antavat eniten

näkyvyyttä päivityksille, joihin reagoidaan tunteella. Sydän on paras reaktionappi.

3. Verkostoidu muiden ympäristöasioista somettavien kanssa. Liity sosiaalisessa mediassa ryhmään, jossa jaetaan ajatuksia ekokriisistä ja sen ratkaisuksista. Saat uusia ideoita ja huomaat, miten moni ajattelee jo samoja asioita.
4. Osallistu ilmastolakeroon verkossa. Ota kuva itsestäsi kyltin kanssa ja julkaise se sopivien saatesanojen kanssa sosiaalisen median kanaviin. Muista seurata myös aiheeseen liittyviä hashtägejä.
5. Kerro omista ratkaisustasi ja toiminnastasi. Jaa kuvia tapahtumista, joihin olet osallistunut, kutsu ystäviä mukaan ja kannusta muita kertomaan omasta ilmastotoiminnastaan.
6. Kommentoi paikallisissa asukas- ja kaupunginosaryhmissä ympäristöön ja ilmastoon liittyviä asioita.
7. Kysy yrityksiltä heidän omista sosiaalisen median kanavissaan, miten ilmastokriisi on huomioitu heidän toiminnassaan. Anna palautetta yritysten päivitysten alle, siellä tavoitat sekä yrityksen että sen asiakkaita.
8. Tee ja jaa ilmastomeemejä!
9. Lähesty poliitikkoja suoraan heidän sosiaalisen median kanavissaan. Esimerkiksi moni poliitikko käyttää Twitteriä. Seuraa järjestöjen kampanjoita, joissa pyritään vaikuttamaan päättäjiin kansalaispaineen avulla.
10. Anna medialle kiitokset jutuista, jossa ekokriisiä on käsitelty hyvin. Hyvät palautteet jäävät usein antamatta, ja haukut saavat kommenttiosioissa ja julkisuudessa suhteettoman paljon tilaa ja painoarvoa.

Lähde:

[Ilmastotoiminta, 10 tapaa tehdä ilmastotoimintaa somessa](#)

Vaikuttaminen taiteen ja huumorin kautta

Taide

Taiteella on tärkeä rooli kestävyyskriisin ratkaisijana, sanoittajana ja käsittelijänä sekä uusien kertomusten luojana. Vaikuttavan taiteen lähtökohtana on yleensä halu herättää keskustelua ja nostaa esille maailman epäkohtia. Taiteella voidaan pyrkiä vaikuttamaan epäkohtiin tai tehdä ehdotuksia, jotta tulevaisuudesta tulisi parempi. Taiteella voidaan myös kannustaa kyseenalaistamaan vallitsevia valtarakenteita ja samalla tehdä syvällisempää pohdintaa ihmisyydestä ja siihen liittyvästä vastuusta. Taide tarvitsee vaikuttamiseen yleisön, sillä muutos syntyy sitä kautta, että taide tuottaa ihmisille uudenlaisia aisti- ja tunnekokemuksia, joista syntyy uusia merkityksiä.

Taidetta on pidetty mahdollisuutena käsitellä erilaisia ja uudenlaisia maailmoja ja yhteiskuntia eli utopioita. Parhaassa tapauksessa utopia saattaa antaa toivoa ja voimaa työskennellä paremman maailman puolesta. Mutta vaikka utopioista on hyvä haaveilla, samalla tulisi muistaa puhua konkreettisista askelista, joilla päästään kohti utopioita.

Huumori

Huumoria pidetään todella voimakkaana vaikuttamisen keinona. Huumorin avulla on helppo kommentoida ja kyseenalaistetaan ajankohtaisia asioita. Huumorin avulla voidaan käsitellä vaikeita asioita ja ahdistavia tapahtumia. Kriittisyys on tarpeen humoristisen tekstin, kuvan tai videon kohdalla. Esimerkiksi meemejä saatetaan välillä jakaa ajattelematta tarkemmin niiden kuvan sisältöä tai viestiä.

Huumori on kontekstisidonnaista. Maailmankuvasta, arvoista ja taustasta riippuu, välittyykö huumori kaikille kuulijoille. Myös ajallinen konteksti vaikuttaa siihen, onko vitsi enää tänä päivänä hauska. Esimerkiksi ennen on saatettu nauraa eri kansojen ja vähemmistöjen kustannuksella, kun taas nykypäivänä kyseisistä asioista ei ole enää sopivaa tehdä huumoria ja vitsejä pidetään mauttomina.

Lähteet:

[Juttutyypit.fi](https://juttutyypit.fi), [Huumori journalismissa](#)

[Ilmastotoiminta.fi](https://ilmastotoiminta.fi), [Taide tuo tunteet mukaan ilmastotoimintaan](#)

[Toivoa ja toimintaa, Taide maailmaa muuttamassa](#)

Särmä, Suomen kieli ja kirjallisuus. 2021. Helsinki: Otava. s. 46.

Taide ja ilmastotunteet

Taide ja kulttuuri ovat myös tehokkaita keinoja ottaa kantaa ja viestittää ilmastokriisistä ja luonnon monimuotoisuuden katoamisesta. Taiteella voidaan helposti myös vaikuttaa tunteisiin, minkä takia se on suuri vaikuttamisen keino. Taiteen tehokkeita keinoja ovat luovuus, visuaalisuus, vertauskuvat ja toiminnallisuus. Luovuus ei ole vain joidenkin ihmisten etuoikeus, vaan meistä kaikista löytyy luovuutta.

Ilmastokasvatuksessa taidetta on käytetty ilmastoahdistuksen käsittelyyn. Taide mahdollistaa nopean siirtymisen syvällisten teemojen tarkasteluun, koska erilaisen roolin ottaminen antaa taiteen tekijälle suojan. Taiteen kautta mahdollistuu myös vaikeiden asioiden käsittely huumorin kautta.

Lähteet:

<https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/ilmastoahdistus-ja-sen-kanssa-elaminen>

<https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/taide-vie-ilmastotoiminnan-tunteisiin/>

<https://toivoajatoiminta.fi/taide-maailmaa-muuttamassa/>

Huumori ja ilmastotunteet

Ilmastotunteiden käsittelyyn voi soveltaa lukuisia erilaisia taiteellisia menetelmiä. Taidetta ja huumoria on jo vuosikautia käytetty vaikuttamisen keinona ja huumorilla voidaan tuoda esille ristiriitoja tai epäjohtonmukaisuutta. Esimerkiksi valokuvien tai maalaustaiteen käyttö tarjoaa monia mahdollisuuksia. Myös meemit ovat yksi

monista viestintävälineistä, joita voi käyttää hyödyksi ilmasto- ja ympäristövaikuttamiseen.

Vaikuttamiseen on käytetty hyväksi mm:

- **Pilapiirroukset:** Pilapiirroukset ovat olleet perinteisen journalismin käyttämä huumorin muoto jo vuosia.
- **Lyhyet selitysvideot:** Lyhyellä huumorilla höystetyllä videolla voidaan käsitellä vaikeitakin aiheita.
- **Vastamainokset:** Mainokset määrittävät sen, mitä kulutamme, kuinka elämme ja millaisen identiteetin rakennamme itsellemme. Vastamainos puolestaan kannustaa näkijäänsä huomaamaan myös muita toimintavaihtoehtoja. Vastamainokset ovat kokeellista kuvajournalismia, aktivismia ja taidetta.
- **Meemit:** Meemit ovat sosiaalisessa mediassa leviävää kuvan/videon ja tekstin yhdistävää sisältöä, jossa käsitellään satiirin keinoin poliittisia aiheita tai kulttuurisia ilmiöitä. Hyvän meemin ajatus avautuu lukijalle nopeasti. Meemeillä on yleensä tapana sisältää vastakohtia ja kärjittää sekä saada vastaanottaja tunnistamaan meemistä itsensä tai ilmiön. Meemeillä on myös tapana herättää vastaanottajassa halua jakaa niitä tai luoda itse oma versionsa.

Lähteet:

Juttutyypit.fi, [Huumori journalismissa](#)

Ilmastotoiminta.fi, [Näin teet ilmastomeemejä](#)

Mieli.fi, [ilmastoahdistus ja sen kanssa eläminen](#)

Ilmastotoiminta.fi, [Taide tuo tunteet mukaan ilmastotoimintaan](#)

[Toivoa ja toimintaa, Taide maailmaa muuttamassa](#)

Voima.fi, [vastamainokset](#)

5 askelta oman teoksen luomiseen

Kovin tarkkaa ohjetta vaikuttavan taideteoksen tekemiseen ei oikein voi antaa. Tässä on kuitenkin joitakin yleisiä vinkkejä prosessin varrelle.

1. Valitse asia, johon haluat vaikuttaa

Ensin kannattaa päättää asia, johon haluaa vaikuttaa. Kannattaa aloittaa ensin pienestä ja sitä kautta laajentaa ideaa isommaksi.

2. Valitse menetelmä ja välineet, joilla haluat teoksen toteuttaa.

Haluatko esimerkiksi piirtää, maalata, virkata, tehdä vastamainoksen, huovuttaa, nikkaroida, valokuvata, tanssia tai tehdä laulun? Vain maailma on rajana toteutustekniikkaa valitessasi!

3. Herätä ajatuksia

Mieti, millä keinoilla sanomasi herättää eniten ajatuksia tai tulee parhaiten ymmärretyksi.

4. Toteuta teoksesi

Varaa toteutukseen riittävästi aikaa.

5. Esitä teoksesi muille

Päätä missä ja milloin esittelet teoksesi. Taiteesi voi muuttaa maailmaa vain silloin, jos muut näkevät ja/tai kuulevat sen! Varsinkin esittävän taiteen ja performanssien aika ja paikka ovat yleensä hyvin rajallisia, on tärkeä valita myös tapa dokumentoida toiminta.

Lähde: <https://toivoajatoimintaa.fi/taide-maailmaa-muuttamassa/>

Aloitteen tekeminen

Jos halutaan tehdä muutoksia lakiin tai näkyvyyttä omalle asialleen, vaikuttamisen keinoja ovat joko aloitteen tekeminen tai adressin tekeminen. Aloitteella voidaan vaikuttaa kunnan tai EU:n toimintaan, kun taas adressi on vapaamuotoisempi tapa saada huomiota ja näkyvyyttä asialleen. Kuka tahansa voi tehdä adressin mistä tahansa asiasta ja kannattaa adressia.

Aloitteet tarvitsevat alleen sinnikästä viestin levittämistä ja markkinointia. Mukana kannattaa olla useita ihmisiä ja nimiä kannattaa kerätä henkilökohtaisesti erilaisissa tapahtumissa ja tapahtumapaikoissa.

Aloitteen tekemiseen on useita mahdollisuuksia:

- kuntalaisaloite
- kansalaisaloite
- eurooppalainen kansalaisaloite
- nuorten ehdotukset

Alaikäiset voivat tehdä kuntalaisaloitteen ja nuorten ehdotuksia, mutta kansalaisaloitteeseen ja eurooppalaisen kansalaisaloitteen tekemiseen vaaditaan vähintään 18 vuoden ikä.

Näiden lisäksi on olemassa vielä Ota kantaa -sivusto. Otakantaa.fi on kansalaisten, järjestöjen ja viranomaisten keskinäistä vuoropuhelua ja osallistumista tehostava verkkopalvelu. Palvelu helpottaa kansalaisvaikuttamista ja tiedonsaantia sekä lisää päätösten valmistelun ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja parantaa niiden laatua.

Lisätietoa:

- [Kuntalaisaloite.fi](https://www.kuntalaisaloite.fi)
- [Kansalaisaloite.fi](https://www.kansalaisaloite.fi)
- [Eurooppalainen kansalaisaloite](https://www.eurooppalainen.kansalaisaloite.fi)
- [Adressit.com](https://www.adressit.com)
- [Nuortenideat.fi](https://www.nuortenideat.fi)
- [Otakantaa.fi](https://www.otakantaa.fi)

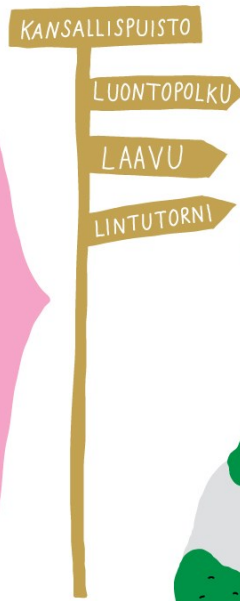
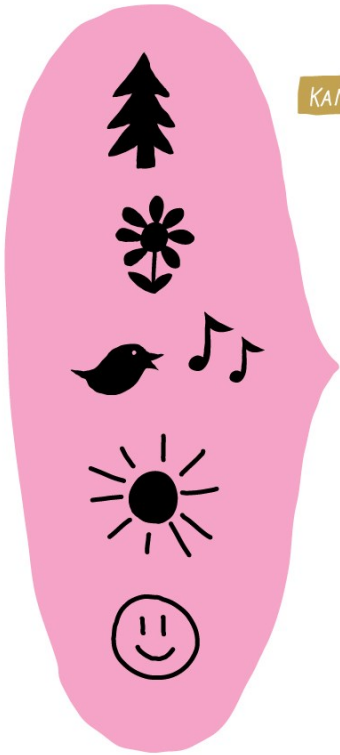
Lähteet:

[Ilmastotoiminta.fi](https://ilmastotoiminta.fi), [Näin teet kuntalais- tai kansalaisaloitteen tai adressin](#)
[Otakantaa.fi](https://www.otakantaa.fi), [palvelun kuvaus lyhyesti](#)

Nuoret vaikuttajat

Tutustu alla oleviin kuviin, jossa on nuoria vaikuttamassa asioihin. Kaikki ovat tosielämästä otettuja kuvia, mutta tehty kuvitetuksi versioksi.

Pohdi sen jälkeen: Miten sinä itse voisit vaikuttaa kestävään tulevaisuuteen? Millaista vaikutusvaltaa sinä koet, että nuorilla on?

Sosiaalisen median
kautta Second hand
-myyntiä harrastava
nuori

Lukiolaisten projektissa suunniteltiin lukioon kasvatusparveke, jolla voidaan viljellä kasveja. Kasvien kasvatusalustana käytettiin biohiiltä ja lannoitetta bokashi-kompostorissa.

Haastattelutilanne, jossa nuori
kertoo, miksi osallistuu
ilmastomielenosoitukseen

Nuoret pyytävät rehtorilta, voisiko koulun lämpötilaa vähentää muutaman asteen pysyvästi, jotta energiankäyttö vähenee.

